

Sygn. akt IV U 1328/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Katarzyna Antoniak

Protokolant	st. sekr. sądowy Marta Żuk
-------------	----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2016r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania K. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 29 września 2015 r. znak (...)

w sprawie K. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala prawo K. P. do emerytury od dnia 01 września 2015 roku;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz K. P. kwotę 180,00 (sto osiemdziesiąt) zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt: IV U 1328/15 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 29 września 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił K. P. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił, iż do dnia 1 stycznia 1999r. osiągnął 25-letni okres ubezpieczenia. Organ rentowy podniósł, że udowodniony okres składkowy i nieskładkowy wynosi 24 lata, 10 miesięcy i 8 dni. Do okresu ubezpieczenia nie uwzględniono okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 15 maja 1970r. do 4 października 1978r. z uwagi na rozbieżności – w zeznaniach świadków i ubezpieczonego – co do ilości godzin pracy poświęcanych przez ubezpieczonego na pracę w gospodarstwie.

Odwołanie od w/w decyzji złożył K. P., reprezentowany przez pełnomocnika, wnosząc o jej zmianę i ustalenie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania wskazał m.in., że wbrew twierdzeniom organu rentowego do okresu ubezpieczenia należy zaliczyć okres jego pracy w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem okresu kiedy uczył się rzemiosła i odbywał zasadniczą służbę wojskową. Praca ta polegała na wykonywaniu wszystkich prac w gospodarstwie rolnym w wymiarze nie mniejszym niż 4 godziny dziennie (odwołanie k.1-5 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowieź organu rentowego na odwołanie k.11-12 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony K. P. w dniu 15 maja 2014r. ukończył 60-ty rok życia. W dniu 8 września 2015r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury (wniosek o emeryturę z 8 września 2015r. k.1 akt emerytalnych). Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony udowodnił staż ubezpieczeniowy w wymiarze 24 lata, 10 miesięcy i 8 dni, z czego okresy składkowe wynoszą 23 lata, 9 miesięcy i 4 dni, a okresy nieskładkowe 1 rok, 1 miesiąc i 4 dni. Ponadto organ rentowy ustalił, że do dnia 1 stycznia 1999r. ubezpieczony osiągnął staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 15 lat, 8 miesięcy i 10 dni (świadcstwo wykonywania prac w szczególnych warunkach k.10-11 akt emerytalnych i świadcstwo pracy na (...)) z 29 grudnia 2000r. k.13 akt rentowych).

Z uwagi na brak wymaganego ustawą co najmniej 25-letniego okresu ubezpieczenia decyzją z 29 września 2015r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu przyznania emerytury (decyzja z 29 września r. k.53 akt emerytalnych).

Ubezpieczony urodził się w dniu (...) w miejscowości R. powiat S.. Rodzice ubezpieczonego I. i E. małż. P. posiadali na terenie wsi B. J. i R. gospodarstwo rolne. W 1956r., kiedy ubezpieczony miał 2 lata, zmarła jego matka. Ojciec ubezpieczonego ożenił się ponownie z siostrą zmarłej żony – C.. Małżonkowie P. przez cały czas uprawiali w/w gospodarstwo rolne mające powierzchnię 6,10 ha, a następnie stali się jego właścicielami - w trybie ustawy z 26 października 1971r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych (zaświadczenie Starostwa Powiatowego w S. z 15 września 2015r. k.13 akt emerytalnych). Ubezpieczony od urodzenia mieszkał na terenie powyższego gospodarstwa, na początku z rodzicami, a później z ojcem i macochą, a także z rodzeństwem - naturalnym i przyrodnim (zaświadczenie o zameldowaniu k.22 akt emerytalnych). W domu rodzinnym obok ubezpieczonego mieszkały dwie starsze od niego siostry oraz o 4 lata młodszy przyrodni brat. Starszy rodzony brat ubezpieczonego od śmierci matki był wychowywany przez babkę zamieszkującą w miejscowości R.. W dniu 15 maja 1970r. ubezpieczony ukończył 16. rok życia. W tym czasie ubezpieczony nie ukończył jeszcze szkoły podstawowej. Z uwagi na powtarzanie klas ubezpieczony ukończył siódmą klasę Szkoły Podstawowej w B. w dniu 23 czerwca 1971r. - mając ukończony 17 rok życia (świadcstwo ukończenia siódmej klasy Szkoły Podstawowej w B. z 23 czerwca 1971r. k.8 akt sprawy). Natomiast ósmą klasę szkoły podstawowej i tym samym szkołę podstawową ubezpieczony ukończył eksternistycznie w ramach szkoły podstawowej dla pracujących w dniu 21 kwietnia 1972r. - w wieku niespełna 18 lat (świadcstwo ukończenia Szkoły Podstawowej dla Pracujących z 21 kwietnia 1972r. k.9 akt sprawy). W okresie nauki w 8. klasie szkoły podstawowej ubezpieczony faktycznie nie pracował zawodowo, a szkoła ta mieściła się w tym samym miejscu co powszechna Szkoła Podstawowa w B., z tą różnicą, że zajęcia odbywały się wieczorami. Od ukończenia 16. roku życia – w dniu 15 maja 1970r. do podjęcia pierwszej pracy – w ramach umowy o naukę rzemiosła zawartej z (...) Cechem (...) w S. (umowa o naukę rzemiosła k.7 akt sprawy i k.9 akt emerytalnych) ,tj. do 23 października 1972r. ubezpieczony łączył naukę w szkole podstawowej z pracą w gospodarstwie rolnym rodziców. Na posiadanych gruntach uprawiane były buraki, ziemniaki, zboże. W gospodarstwie hodowane były krowy w ilości 3-4 sztuki, trzoda chlewna w ilości do 20 sztuk jednocześnie, owce w ilości 4-5 sztuk, króliki, drób. Były 2 konie wykorzystywane do prac polowych. Szkoła Podstawowa w B. mieściła się niedaleko miejsca zamieszkania ubezpieczonego (B. J.). Ubezpieczony do szkoły i z powrotem chodził pieszo. W okresie nauki w 7. klasie szkoły podstawowej lekcje odbywały się od godziny 8 do 12, a w okresie nauki w 8. klasie (w systemie wieczorowym) od godziny 16 przez 3 godziny. Ubezpieczony stale – codziennie pracował w gospodarstwie rolnym rodziców – popołudniami, gdy zajęcia w szkole zaczynały się rano oraz od godzin rannych do popołudniowych, gdy uczył się w systemie wieczorowym. Ubezpieczony doił krowy, pracował przy tzw. obrządki ,tj. przy karmieniu zwierząt, przygotowywaniu paszy dla zwierząt oraz wykonywał inne bieżące prace w gospodarstwie. Zajmowało mu to co najmniej 4 godziny dziennie. W okresie prac polowych – sianokosy, żniwa, wykopki i w dni wolne od zajęć w szkole praca w gospodarstwie rolnym zabierała ubezpieczonemu nawet kilkanaście godzin na dobę. Wakacje 1970r., 1971r. i 1972r. ubezpieczony spędził w domu pracując w gospodarstwie rolnym (zeznania ubezpieczonego k.25v akt sprawy).

Ubezpieczony nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego (raport z analizy konta k.12 akt emerytalnych).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie K. P. podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy ,tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzn), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczony spełnia przesłankę wymaganego okresu ubezpieczenia w wymiarze co najmniej 25 lat. Poza sporem pozostawało, że ubezpieczony osiągnął wymaganą ustawą wiek oraz spełnił przesłankę co najmniej 15-letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach. Ubezpieczony podnosił, że spełnia przesłankę 25-letniego okresu ubezpieczenia, gdyż do okresu wymaganego do emerytury należy zaliczyć okres pracy w gospodarstwie rolnym od ukończenia przez niego 16. roku życia ,tj. od 15 maja 1970r. Analizując zgromadzone w sprawie dowody Sąd doszedł do przekonania, że stanowisko ubezpieczonego jest słuszne. Z przedstawionych przez ubezpieczonego dowodów z dokumentów oraz ze spójnych zeznań ubezpieczonego wynika, że z uwagi na powtarzanie klas w szkole podstawowej ubezpieczony ukończył tę szkołę w dniu 21 kwietnia 1972r., mając blisko 18 lat. W związku z tym, od ukończenia 16 roku życia do czasu podjęcia nauki w ramach umowy o naukę rzemiosła, co nastąpiło w dniu 24 października 1972r. ubezpieczony mieszkał z rodzicami na terenie gospodarstwa rolnego i stale pracował w tym gospodarstwie. Potrzeba pracy ubezpieczonego w tym gospodarstwie i zeznania ubezpieczonego na te okoliczności nie budzą w ocenie Sądu wątpliwości. Ubezpieczony był wówczas dorastającym mężczyzną, nie pracował zawodowo. Gospodarstwo było jak na ówczesne warunki dość duże – ponad 6 ha i niezmechanizowane. Zarówno uprawa ziemi, jak i hodowla zwierząt wymagała dużego nakładu sił i pracy. Dlatego ubezpieczony w ramach pomocy rodzicom codziennie wykonywał prace przy obrządki zwierząt oraz inne aktualnie potrzebne, a w okresie wiosenno-letnim wykonywał wszystkie prace polowe. Prace te w znacznej mierze przypadały na okresy wakacyjne, a okresy te ubezpieczony każdorazowo spędzał w domu. Wobec powyższego zgodnie z art.10 ust.1 pkt 3 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Sąd uznał, że okres pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym od 15 maja 1970r. do 23 października 1972r. podlega doliczeniu do okresu wymaganego do emerytury, sprawiając że ubezpieczony legitymuje się 25-letnim okresem ubezpieczenia.

Mając na uwadze powyższe Sąd na podstawie art.477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że K. P. przysługuje prawo do emerytury od 1 września 2015r. ,tj. od miesiąca, w którym ubezpieczony wystąpił z wnioskiem o świadczenie.

Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, na podstawie art.98§1 i 3 kpc w zw. z art.99 kpc i w zw. z §11 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – w brzmieniu obowiązującym od 1 sierpnia 2015r. (Dz.U. Nr 163, poz.1349 ze zm.) Sąd zasądził od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.